

enviro portál

...online informácie o životnom prostredí...

Informačný portál o životnom prostredí slúži na publikovanie výstupov z informačných systémov a poskytuje užívateľom jednotný prístup k informáciám o životnom prostredí, ktoré sú uložené v databázach odborných organizácií MŽP SR a ostatných relevantných rezortov.

Enviroportál mapuje aktuálne dianie v oblastiach týkajúcich sa životného prostredia na území Slovenska aj za jeho hranicami, poskytuje ucelené informácie o jednotlivých problematikách životného prostredia, slúži ako prístupový bod k mapovým dielam a metadátam (napr. EnviroInfo, EnviroGeoPortál) a sú na ňom zverejňované výstupy z niekoľkých informačných systémov (napr. IS EIA, IS PZPH, IS EZ). Služby a informácie, ktoré Enviroportál poskytuje, využíva široká odborná i laická verejnosť. Existencia portálu vychádza z niekoľkých právnych predpisov, medzinárodných dohôdov a štatútu MŽP SR.

Pár faktov

Predchodcom Enviroportálu bol Informačný portál o životnom prostredí, ktorý bol spustený do prevádzky v roku 1996. Cieľom portálu bol zber, vyhodnocovanie a publikovanie informácií o životnom prostredí. Budovaním a prevádzkou informačného systému poverilo MŽP SR Slovenskú agentúru životného prostredia.

Keďže nároky na publikovanie a sprístupňovanie informácií sa zvyšovali, v roku 2005 ho nahradil nový portál o životnom prostredí – Enviroportál. Jeho úlohou bolo poskytovať autorizované a overené informácie o životnom prostredí na Slovensku, umožniť online prístup k informačným systémom, informovať o stave životného prostredia na Slovensku a zvyšovať environmentálne povedomie obyvateľstva.

Nové riešenie

Portál oslovil kvalitou a širokospektrálnosťou informácií množstvo návštevníkov z radov odbornej a laickej verejnosti. Priemerná mesačná návštevnosť sa pohybuje okolo 50 000 užívateľov. Portál bol neustále dopĺňaný novými informáciami a dátami, z toho dôvodu vznikla potreba aktualizácie obsahovej štruktúry, ktorá by pokryla už zverejnené a zároveň poskytla neobmedzený priestor na zverejňovanie nových informácií a dát. Zmena obsahovej štruktúry bola spojená s redizajnom a novým technickým riešením. V novej podobe bol portál spustený do prevádzky koncom roka 2011.

Vzhľadom na to, že portál pokrýva široké spektrum tém, boli zvolené dva prístupy k informáciám a to prostredníctvom voľby užívateľa alebo voľby požadovanej informácie. Zmenám na portáli predchádzala analýza, ktorou boli identifikované hlavné cieľové skupiny užívateľov – občan, podnikateľ a verejná správa. Im je určená záložka Agendy, ktorej úlohou je poskytnúť ciele informácie.

Napríklad, pre občanov a podnikateľov sú informácie zamerané na ich práva a povinnosti; spôsob, akým a kde môžu svoju požiadavku vybaviť; sú tu vystavené tlačivá a formuláre a odporúčené monitorovacie systémy, z ktorých sa dozvedia viac o kvalite životného prostredia vo svojom okolí alebo v oblastiach, o ktoré majú záujem. Časť určená verejnej správe je zameraná na inštitúcie a organizácie, ktoré zabezpečujú kontrolný a povoľovací proces. Zatiaľ sú týmto spôsobom spracované témy: posudzovanie vplyvov na životné prostredie, voda, ovzdušie, horniny a biota.

Okrem toho si používateľ môže na úvodnej stránke vybrať z ponuky Environmentálne témy, Informačné a monitorovacie systémy a Dokumenty. Tieto záložky poskytujú prístup k údajom, právnym predpisom, charakteristikám, metadátam, mapám, dokumentom a ďalším informáciám týkajúcich sa zvolenej témy. V prípade potreby podrobnejších informácií je návštevník webových stránok navigovaný na kompetentné inštitúcie a organizácie.

Prieskum spokojnosti

Reakcie návštevníkov na zmeny na portáli boli zmapované prostredníctvom online dotazníka, ktorý obsahoval 15 otázok. Dotazník bol zverejnený na konci roka 2011 a počas piatich mesiacov ho vyplnilo 103 respondentov. Zisťovanie názorov, postojov a preferencií týmto spôsobom

malo niekoľko výhod. Ide o anonymnú, ekonomicky a časovo nenáročnú metódu prieskumu, ktorá dáva respondentovi možnosť premyslieť si odpoveď. Samozrejme, rátať sa aj s jeho nevýhodami, ako je nižšia návratnosť a neochota vyplniť dotazník.

Z výsledkov vyplnilo, že až 34 % dotazníkov bolo vyplnených študentmi, 48 % pochádzalo od respondentov, ktorých profesia je spätá s problematikou životného prostredia (pracovníci obvodných úradov životného prostredia, živnostníci v oblasti životného prostredia atď.), laická verejnosť bola zastúpená 18 %.

Dotazník zisťoval aj frekvenciu návštev portálu: viac ako 30 % respondentov navštevuje portál každý deň, z čoho vyplýva, že ich hlavným záujmom je získavanie aktuálnych informácií a sledovanie spravodajstva, čo následne potvrdili aj v ďalších otázkach. Dvakrát týždenne navštevuje portál 38 % respondentov, pričom požadované informácie nachádzajú najmä vo výstupoch z informačných systémov (8 % ich bolo na stránke prvýkrát, 24 % zvolilo frekvenciu 3 až 4-krát mesačne). Ukázalo sa, že väčšina respondentov je spokojná s poskytovanými informáciami. Viac ako 46 % ich aktívne používa pri svojej práci alebo štúdiu, 48 % čiastočne a nepoužíva ich 6 % respondentov.

Úlohu dotazníka bolo tiež zistiť spokojnosť s kvalitou (graf č. 1) a úplnosťou (graf č. 2) poskytovaných informácií. V rámci otvorených otázok sa zistilo, kde konkrétne návštevníci pociťujú najväčšie medzery, ktoré informácie sú z ich pohľadu nekompletné, prípadne úplne chýbajú. Medzi návrhmi bola užšia spolupráca s vysokými školami, prezentácia aktivít mimovládnych organizácií, aktívnejšie informovanie o projektových výzvach, spracovanie niektorých tém (napr.

obnoviteľné zdroje energie, hluk a emisie) a burza pracovných miest. K najvyhľadávanejším témam patrí posudzovanie vplyvov na životné prostredie, indikátory a environmentálne záťaž.

Najväčšie problémy sa očakávali pri prístupe k informáciám, keďže obsahová štruktúra bola zmenená od základu a zo začiatku mali niektorí návštevníci problém zorientovať sa v nej, a to aj napriek

mape stránok a vyhľadávaniu. Z výsledkov prieskumu však vyplýva, že ide skôr o zvyk, keďže nespokojnosť vyjadrilo len 19 % (obsahovú štruktúru pokladá 55 % respondentov za lepšiu ako pôvodnú). Zmena dizajnu vyhovuje až 72 % návštevníkov, uvítali „čistejší“ dizajn a logické členenie informácií do tém.

Dotazník sa ukázal ako rýchly a ekonomicky nenáročný nástroj na zistenie preferencií návštevníkov a poskytol odpovede na otázky, ako spracovať poskytované informácie tak, aby ich návštevník jednoduchšie vyhľadal a bez problémov sa orientoval v množstve stránok.

Niektoré požiadavky respondentov boli už splnené (téma obnoviteľné zdroje energie), ďalšie sa pripravujú (napr. téma emisie, projektové výzvy sú zverejňované priebežne). Zároveň sa pripravuje možnosť personalizácie obsahu portálu. Služba poskytne možnosť prispôbiť obsah portálu informačným potrebám používateľa.

Mgr. Petra Horváthová, Slovenská agentúra životného prostredia
petra.horvathova@sazp.sk

Graf č. 1

Graf č. 2

